

آیین نامه حقوق مالکیت فکری و معنوی

دانشگاه خوارزمی

(ویرایش چهارم)

تهیه: گروه تحقیقات کاربردی و انتقال فناوری

مرکز رشد واحدهای فناور

دانشگاه خوارزمی

ماده ۱- مقدمه

۱-۱- تجاری‌سازی و عرضه محصولات دانش‌بنیان به بازار، نکته بارز و ویژگی دانشگاه‌های نسل سوم است که در آن‌ها از طریق توسعه و واگذاری حق مالکیت فکری در قالب قراردادهای واگذاری حق امتیاز و یا ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان، به توسعه اقتصاد دانش‌بنیان ملی کمک می‌شود. هدف از تدوین این آیین‌نامه تولید علم و فناوری است که به‌عنوان دارایی فکری علاوه بر ارزش معنوی می‌تواند ارزش مادی نیز داشته و ایجاد درآمد نماید. تبیین خطمشی و ضوابط مالکیت فکری در مؤسسات علمی و پژوهشی، ازجمله الزامات موفقیت‌آمیز در تجاری‌سازی نتایج تحقیقات است.

۱-۲- این آیین‌نامه، در راستای تحقق یکی از وظایف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مبتنی بر "فراهم نمودن زمینه حمایت از حقوق مالکیت فکری"، نحوه حمایت از ایجاد دارایی‌های فکری، ایجاد انگیزه برای پدیدآورنده/پدیدآورندگان، چگونگی تجاری‌سازی در قالب قراردادهای واگذاری حق امتیاز و تأثیر آن در ارتقای اعضای هیأت علمی پرداخته و ابعاد مختلف این موضوع را تشریح می‌نماید.

ماده ۲- تعاریف

- ۲-۱- دانشگاه: منظور دانشگاه خوارزمی است.
- ۲-۲- تجاری‌سازی: فرآیند خلق محصول و خدمت، بر مبنای یک دانش فنی نوین و عرضه پایدار آن در بازار است که بتواند برای خود، مشتری جذب نموده و به جریان نیازهای مشتری متصل گردد.
- ۲-۳- کارگزار مالی: نهاد مالی است که وظیفه ارائه خدمات مالی نوین موردنیاز، جهت تجاری‌سازی را در قالب‌هایی مانند سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر، تسهیلات کم‌بهره و ارائه ضمانت‌های موردنیاز بر عهده دارد.
- ۲-۴- دارایی فکری^۱: دارایی‌هایی حاصل از خلاقیت‌های فکری انسان که می‌تواند در زمینه‌های مختلف (نظیر اختراعات، طرح‌های صنعتی، نرم‌افزارهای رایانه‌ای) و دست‌آوردهای علمی و پژوهشی وی اطلاق می‌گردد. به‌صورت خاص در زمینه‌های فنی، منظور از دارایی فکری، دانش فنی یا توانایی فنی از نوع دارایی غیر فیزیکی و ناملموس است که قابلیت حق ارزش از طریق ارائه محصول یا خدمت مرتبط به بازار را دارد. این دارایی از طریق ثبت اختراع داخلی یا بین‌المللی یا گواهی اسرار تجاری، در انحصار دارنده آن درآمده و از طریق قراردادهای واگذاری حق امتیاز، امکان بهره‌برداری از آن برای شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم می‌شود.
- ۲-۵- پدیدآورنده یا پدیدآورندگان: به فرد یا افراد حقیقی اطلاق می‌گردد که یکی از مصادیق دارایی فکری را (در زمان همکاری با دانشگاه و با استفاده از تسهیلات آن) ایجاد کرده باشند.
- ۲-۶- واگذاری/امتیاز بهره‌برداری/از دارایی فکری^۲: قراردادی است بین مالک دارایی فکری و متقاضی بهره‌برداری از آن دارایی که به موجب آن قرارداد، متقاضی در قالب پرداخت مبلغی (به‌صورت درصدی از درآمد خالص حاصل از فروش محصول^۳ و یا مبلغی ثابت)، مجوز بهره‌برداری از دارایی فکری را به دست می‌آورد.
- ۲-۷- حامی^۴: افراد حقیقی یا حقوقی (اعم از دولتی یا غیردولتی) هستند که در کنار دانشگاه و پدیدآورنده یا پدیدآورندگان در ایجاد دارایی فکری (معمولاً از طریق حمایت مالی) سهیم می‌باشند.

^۱Intellectual Property^۲Licensing^۳Royalty^۴Sponsor

ماده ۳- اهداف

- ۳-۱- ایجاد انگیزه برای مجریان پژوهشی در راستای خلق و توسعه فناوری‌های ارزش‌آفرین، تسهیل توسعه دارایی‌های فکری بالارزش برای دانشگاه و مجری پژوهشی، تشویق و ارتقای خلاقیت و نوآوری در دانشگاه به منظور کسب مزیت اقتصادی
- ۳-۲- ایجاد درآمد پایدار دانش‌بنیان برای دانشگاه و کمک به تجاری‌سازی دستاوردهای محصولات دانش‌بنیان
- ۳-۳- فراهم‌سازی زمینه‌های توسعه علم و فناوری از طریق ایجاد محیطی مناسب برای شکوفایی خلاقیت‌ها و اشاعه و به‌کارگیری دستاوردهای جدید پژوهشی و فناوری در کشور
- ۳-۴- نهادینه‌سازی حقوق مالکیت فکری و تقویت انگیزه مادی و معنوی در افراد جهت فعالیت هرچه بیشتر در عرصه پژوهش و توسعه فناوری و بالطبع افزایش امکان تجاری‌سازی دستاوردها در راستای منافع عمومی، ثبت و حفاظت از دارایی‌های فکری دانشگاه
- ۳-۵- ارائه چارچوبی شفاف و تبیین حقوق و تعهدات دانشگاه، پدیدآورنده یا پدیدآورندگان و حامیان در ارتباط با دارایی‌های فکری ایجادشده و در نتیجه، کاهش اختلافات در زمینه حقوق مالکیت فکری
- ۳-۶- آگاه ساختن افرادی که از اعتبارات، تسهیلات و یا امکانات دانشگاه استفاده می‌نمایند نسبت به حقوق مالکیت فکری و به-ویژه نحوه پوشش دادن هزینه‌ها و تقسیم منابع مادی و معنوی حاصله
- ۳-۷- توسعه مهارت محقق برای درک، تفسیر و تحلیل اطلاعات فنی-حقوقی و تجاری پتنت‌ها و دیگر اسناد مالکیت فکری
- ۳-۸- استفاده از اطلاعات حاصل از تحلیل اسناد مالکیت فکری برای هدایت و راهبری طرح‌های راهبردی تحقیقاتی

ماده ۴- اصول کلی

- ۴-۱- این آیین‌نامه و ضوابط بر اعضای هیأت علمی، دانشجویان و به‌طورکلی هر فردی که از تسهیلات، اعتبارات و امکانات این دانشگاه (در راستای انجام یک فعالیت تحقیقاتی در طی زمان معین که با دانشگاه همکاری دارند) استفاده نمایند، حاکم می‌باشد. لازم است همه افراد فوق در بدو استخدام و در چارچوب قراردادهای پروژه‌های تحقیقاتی، تعهدنامه‌ای مبنی بر قبول و رعایت مفاد این آیین‌نامه و ضوابط را امضا نمایند.
- ۴-۲- دانشگاه در نتایج مادی حاصل از هرگونه دارایی فکری که بر اثر فعالیت فردی یا گروهی با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا اعتبارات دانشگاه انجام شود، دارای حقوق خواهد بود، مگر اینکه در قرارداد شرایط دیگری ذکر شده باشد.
- ۴-۳- چنانچه پدیدآورنده یا پدیدآورندگان ادعا نماید/ نمایند که دارای فکری، بدون استفاده مؤثر از منابع و امکانات دانشگاه حاصل شده است، در صورت بررسی مدارک و پذیرش ادعای مذکور توسط کمیته فناوری و مالکیت فکری دانشگاه، دانشگاه به‌صورت مکتوب اعلام می‌نماید که ادعایی را مبنی بر مالکیت آن دارایی فکری ندارد.
- ۴-۴- میزان سهم دانشگاه، پدیدآورنده یا پدیدآورندگان و حامی و نیز امکان استفاده و بهره‌برداری آن‌ها از دارایی فکری حاصله، در قرارداد همکاری منعقد تعیین می‌گردد و شرایط و ضوابط آن در ماده‌های ۳ و ۴ آمده است. در کارهای گروهی، درصد سهم کلیه افرادی که در ایجاد یک دارایی فکری مشارکت داشته‌اند باید قبل از ارائه درخواست تقاضای ثبت، به-صورت مکتوب مشخص گردد. در صورت عدم توافق و در مواردی که درصد سهم هریک از افراد مزبور مشخص نشده باشد، منافع حاصله به‌صورت مساوی بین آن‌ها تقسیم خواهد شد.
- ۴-۵- افرادی که فعالیت آن‌ها با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا با کمک بودجه دانشگاه، منجر به ایجاد نوعی از دارایی فکری گردد موظف‌اند در اسرع وقت و قبل از هرگونه افشای اطلاعات مربوط با سایرین و یا اقدام به ثبت و نشر آن‌ها، معاونت

پژوهش و فناوری دانشگاه را در جریان قرار داده و اطلاعات مربوط را برای آن واحد افشا نموده و هماهنگی‌های لازم را با آن به عمل آورند. رعایت این امر در قراردادهای همکاری بین افراد و دانشگاه مورد تأکید قرار می‌گیرد.

ماده ۵- انواع دارایی فکری

۵-۱- دارایی فکری توسعه یافته از طریق ذیل می‌باشند:

۵-۱-۱- دارایی فکری ناشی از سرمایه‌گذاری و یا اختصاص بودجه از سوی دانشگاه؛

۵-۱-۲- دارایی فکری ناشی از اعطای تسهیلات از سوی دانشگاه با بازپرداخت؛

۵-۱-۳- دارایی فکری ناشی از اجرای قراردادهای طرح‌های تحقیقاتی ارتباط با جامعه و صنعت؛

۵-۱-۴- دارایی فکری ناشی از پایان‌نامه و رساله‌های دانشجویی؛

۵-۱-۵- دارایی فکری ناشی از حمایت و اختصاص اعتبار خارج از دانشگاه از جمله سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی و

حمایتی و یا شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی؛

۵-۲- درصد مالکیت دانشگاه، پدیدآورنده یا پدیدآورندگان و حامی در خصوص انواع دارایی فکری به شرح جدول ذیل می‌باشد:

ردیف	نوع دارایی فکری	درصد مالکیت		
		دانشگاه	پدیدآورنده/گان	حامی
۱	بند ۱-۱-۵	۶۰	۴۰	۵-
۲	بند ۲-۱-۵	۲۵	۷۵	-
۳	بند ۳-۱-۵	۳۰	۷۰	۶-
۴	بند ۴-۱-۵	۳۰	۷۰	-
۵	بند ۵-۱-۵	۵۰	۵۰	۷-

تبصره: در هر حال، درصد مالکیت دانشگاه در بند ۲-۵ نباید از ۲۵ درصد کاهش یابد.

ماده ۶- ضوابط اجرایی

۶-۱- دستاوردهای پژوهشی و فناوری که زمینه بهره‌برداری تجاری، کسب مجوز و پروانه تولید و یا ثبت حقوقی آن‌ها وجود دارد، توسط پدیدآورنده یا پدیدآورندگان به صورت کتبی به اداره فناوری دانشگاه گزارش می‌شود تا ارزیابی اولیه (از جهت ضرورت و قابلیت ثبت، امکان و نحوه تجاری‌سازی و بهره‌برداری و نیز ارزش‌گذاری دارایی فکری) انجام گیرد. این ارزیابی می‌تواند از طریق بررسی داخلی و یا ارجاع به سایر مؤسسات (نظیر مراجع مالکیت فکری مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) صورت پذیرد. پس‌ازاین مرحله، دانشگاه اقدامات لازم جهت ثبت و بهره‌برداری از دارایی فکری را به عمل خواهد آورد.

۶-۲- اگر دانشگاه بر اساس قراردادی تمام یا بخشی از حقوق دارایی فکری حاصله را به دیگری اعطا نماید، باید حقوق پدیدآورنده یا پدیدآورندگان دارایی فکری مربوطه و حامی نیز در قرارداد مذکور لحاظ شود.

^۵ در صورتی که یک حامی بخشی از منابع مورد نیاز جهت توسعه مالکیت فکری را تأمین نماید، به نسبت درصد تأمین منابع از سهم دانشگاه به مالکیت حامی درخواست دهد.

^۶ در صورتی که در قرارداد با کارفرمای قرارداد ارتباط با صنعت، قسمتی از مالکیت فکری ایجاد شده متعلق به کارفرما باشد، سهم پدیدآورنده و دانشگاه از سهم باقی‌مانده به نسبت تعیین شده تعلق می‌گیرد.

^۷ سهم حامی در صورت وجود مطابق با قرارداد و یا توافق‌نامه منعقد شده به او تعلق می‌گیرد و سهم دانشگاه و پدیدآورنده روی باقی‌مانده سهم محاسبه می‌گردد.

- ۳-۶- هرگونه تنظیم و عقد قرارداد و موافقت‌نامه در جهت کسب مجوز و یا بهره‌برداری تجاری از دارایی فکری، با نظارت و تأیید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه صورت می‌پذیرد و اطلاعات مربوط به آن در دانشگاه ثبت و نگهداری می‌گردد.
- ۴-۶- ارائه و افشای اطلاعات مربوط به اختراعات و نوآوری‌ها برای دانشگاه، باید به‌صورت شرحی مکتوب، دقیق، کامل و جامع باشد. به‌طوری‌که بر اساس اطلاعات ارائه‌شده، دستیابی به نتایج حاصله قابلیت تکرار داشته باشد. همچنین این اطلاعات باید حاوی مواردی نظیر عنوان، نام پدیدآورنده یا پدیدآورندگان، توضیح، نام و مشخصات حامی خارج از دانشگاه، تاریخ پایان مرحله پژوهش و طراحی و تاریخ به‌کارگیری نیز باشد.
- ۵-۶- در پژوهش‌هایی که به تشخیص معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه قابلیت ثبت به‌عنوان اختراع را دارند، افشای اطلاعات و انتشار دستاوردهای پژوهشی، باید بعد از اقدام جهت ثبت اختراع در مراجع قانونی توسط دانشگاه یا اعلام کتبی دانشگاه مبنی بر عدم تمایل به ثبت اختراع صورت گیرد.
- ۶-۶- هرگونه اطلاع‌رسانی و انتشار دستاوردهای پژوهشی اعم از قابل ثبت یا غیرقابل ثبت (اعم از مکتوب، شفاهی و یا الکترونیکی) توسط پدیدآورنده یا پدیدآورندگان، باید با ذکر نام دانشگاه صورت گیرد.
- ۷-۶- چنانچه دانشگاه و یا پدیدآورنده یا پدیدآورندگان دارایی فکری نتوانند و یا تمایلی به مشارکت در ثبت، کسب مجوزهای لازم و یا بهره‌برداری از دارایی فکری را نداشته باشد، می‌توان حقوق خود را طی موافقت‌نامه‌ای به‌طرف مقابل واگذار نماید که جزییات آن در مذاکرات بین دانشگاه و پدیدآورنده یا پدیدآورندگان تعیین خواهد شد.
- تبصره ۱) چنانچه دانشگاه تا یک ماه پس از دریافت گزارش اختراع به‌صورت شرحی مکتوب، دقیق، کامل و جامع در معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه، اقدامی در جهت ثبت قانونی آن به عمل نیاورد، (سقف زمانی و اعلام زمان پاسخ نهایی به متقاضی بررسی ثبت اختراع، پس از تکمیل و ارائه مدارک و مستندات خواسته‌شده توسط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه و تأیید کامل بودن آن مشخص می‌شود) مخترع پس از دریافت نامه از معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه می‌تواند رأساً جهت ثبت اختراع به نام خود اقدام نماید. باید توجه داشت که در این تبصره، شروع فرآیندهای بررسی در معاونت پژوهش و فناوری مد نظر می‌باشد و نه اتمام مراحل ثبت و اعطای گواهی در سقف زمانی تعیین‌شده.
- تبصره ۲) چنانچه دانشگاه به هر دلیلی، حقوق مربوط به اختراع را به مخترع واگذار نماید، دانشگاه همچنان مجاز خواهد بود تا از آن اختراع پس از ثبت برای مقاصد تحقیقاتی و آموزشی به‌صورت غیر انحصاری، غیرقابل انتقال، غیرقابل ابطال و بدون نیاز به پرداخت حق امتیاز استفاده نماید.
- ۸-۶- این آیین‌نامه با تغییر قوانین ملی و تعهدات بین‌المللی کشور سازگار بوده و در صورت تغییر در آن‌ها، مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.

ماده ۷- تجاری‌سازی و کسب درآمد

- ۱-۷- موضوع تجاری‌سازی دارایی‌های فکری، از طریق دانشگاه و با هماهنگی و نظر پدیدآورندگان صورت می‌پذیرد. پدیدآورندگان موظف‌اند جهت هماهنگی بیشتر و اقدام یکپارچه، هرگونه اقدام در این خصوص را از طریق دانشگاه و با هماهنگی مرکز کارآفرینی و ارتباط با جامعه انجام دهند.
- ۲-۷- جهت تجاری‌سازی و درآمدزایی از دارایی‌های فکری، از طریق مدل‌های ذیل عمل می‌گردد:
- ۱-۲-۷- مشارکت در درآمد از طریق واگذاری حق بهره‌برداری: در این مدل، دانشگاه طی قراردادی حق بهره‌برداری از یک دارایی فکری به‌صورت انحصاری و یا غیر انحصاری به یک شرکت ثالث واگذار نموده و درصدی از فروش و درآمد محصول را کسب می‌نماید.

- ۷-۲-۲- فروش لایسنس: در این مدل لایسنس دارایی فکری و حق بهره‌برداری از آن به‌طور کامل به یک شرکت ثالث با مبلغ مشخص فروخته می‌شود.
- ۷-۳- در هر مورد از دارایی فکری، شرایط عقد قرارداد و واگذاری حق امتیاز یا فروش و یا تأسیس شرکت دانش‌بنیان، توسط مرکز کارآفرینی و ارتباط با جامعه دانشگاه تدوین شده و به کمیته فناوری و مالکیت فکری پیشنهاد می‌شود. هرگونه اقدام در این خصوص، منوط به تصویب کمیته فناوری و مالکیت فکری دانشگاه می‌باشد.
- ۷-۴- شرکت‌های همکار در شبکه همکاران ارزش‌آفرین دانشگاه در اولویت واگذاری قرارداد حق امتیاز قرار داشته و دانشگاه در حد امکانات و شرایط زمان، در قالب کارگزار مالی از تجاری‌سازی دارایی فکری حمایت می‌کند.
- ۷-۵- مدل‌های کاری کسب درآمد از دارایی‌های فکری و درصد سهم دانشگاه و پدیدآورندگان و شرکت ثالث، در قراردادهای فی‌مابین تعیین و مشخص می‌گردد.

ماده ۸- ساختار اجرایی

۸-۱- کمیته فناوری و مالکیت فکری:

- ۸-۱-۱- برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در مورد حقوق مالکیت فکری در دانشگاه در کمیته‌ای به نام "کمیته فناوری و مالکیت فکری" زیر نظر معاون پژوهش و فناوری دانشگاه با دبیری رییس گروه تحقیقات کاربردی و متشکل از مدیر کارآفرینی و ارتباط جامعه، مدیر مرکز رشد، مدیر امور پژوهشی و چند نفر از اعضای هیأت علمی به انتخاب معاونت پژوهش و فناوری صورت خواهد گرفت.
- تبصره: کمیته فناوری و مالکیت فکری موظف است در هر حوزه تخصصی با توجه به دستور کار کمیته از مشاوران و کارشناسان آن حوزه بهره‌گیرد.

۸-۱-۲- وظایف اصلی کمیته فناوری و مالکیت فکری به شرح زیر می‌باشد:

- ۸-۱-۲-۱- تصمیم‌گیری در مورد حفاظت از دارایی‌های فکری دانشگاه و نحوه آن
- ۸-۱-۲-۲- تأیید اعتبار و ارزش‌گذاری دارایی‌های فکری
- ۸-۱-۲-۳- احراز و تعیین سهم مالکیت هریک از ذی‌نفعان (پدیدآورندگان، دانشگاه و حامیان) از حقوق مادی حاصل از دارایی‌های فکری
- ۸-۱-۲-۴- بررسی و تشخیص اختلافات و تخلفات احتمالی در زمینه مسائل مربوط به حقوق مالکیت فکری و داوری

۸-۱-۲-۵- بررسی دستاوردهای تحقیقاتی دانشگاه از لحاظ قابلیت ثبت در قالب یک از مصادیق دارایی فکری

- ۸-۱-۳- همچنین کمیته فناوری و مالکیت فکری در راستای تجاری‌سازی و خلق ثروت از دارایی‌های فکری توسعه‌یافته وظایف ذیل را بر عهده دارد:

- ۸-۱-۳-۱- شناسایی و فراخوان فرصت‌ها و ایده‌های مستعد توسعه فناوری در دانشگاه
- ۸-۱-۳-۲- ارزیابی طرح‌های وصولی و قابلیت تجاری‌سازی آن‌ها
- ۸-۱-۳-۳- نظارت و ارزیابی قراردادهای سرمایه‌گذاری در توسعه فناوری منعقد با توسعه‌دهندگان
- ۸-۱-۳-۴- مذاکره و تنظیم و عقد قراردادهای واگذاری لایسنس و حق بهره‌برداری دارایی‌های فکری
- ۸-۱-۳-۵- کمک به سرمایه‌گذاری و تجاری‌سازی دارایی‌های فکری و تعاملات با صنعت

۸-۲- بخش مالکیت فکری و تجاری‌سازی:

- ۸-۲-۱- بخش مالکیت فکری و تجاری‌سازی دانشگاه زیر نظر گروه تحقیقات کاربردی و انتقال فناوری دانشگاه به‌عنوان دبیرخانه کمیته فناوری و مالکیت فناوری وظایف ذیل را به عهده خواهد داشت:
- ۸-۲-۱-۱- پیگیری مصوبات کمیته فناوری و مالکیت فکری دانشگاه و ارائه پیشنهادها اجرایی به آن
- ۸-۲-۱-۲- ارائه مشاوره در زمینه امور مربوط به دارایی‌های فکری به افراد و واحدهای مختلف دانشگاه و اطلاع-رسانی، آموزش و فرهنگ‌سازی در ارتباط با حقوق مالکیت فکری در دانشگاه
- ۸-۲-۱-۳- انجام اقدامات مناسب جهت حفاظت از دارایی‌های فکری دانشگاه
- ۸-۲-۱-۴- انجام امور مربوط به پرداخت هزینه‌های لازم جهت ثبت و نگهداری دارایی‌های فکری و یا دریافت و تقسیم درآمدهای ناشی از دارایی‌های فکری
- ۸-۲-۱-۵- ارائه کلیه خدمات کارشناسی موردنیاز در حوزه دارایی‌های فکری دانشگاه
- ۸-۲-۱-۶- پیگیری حقوقی موارد مربوط به حقوق مالکیت فکری دانشگاه در مراجع ملی و بین‌المللی از طریق وکلای متخصص داخلی و یا بین‌المللی

ماده ۹- سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر

- ۹-۱- دانشگاه می‌تواند از محل منابع داخلی و یا با مشارکت با کارگزاران مالی، بر روی تولید یا توسعه دارایی‌های فکری سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیر نماید. در این صورت محل بازگشت سرمایه‌گذاری انجام‌شده، درآمد حاصل از قراردادهای واگذاری امتیاز خواهد بود.
- ۹-۲- شرایط و توافقات دانشگاه با گروه توسعه‌دهنده دارایی فکری در قرارداد فی‌مابین ایشان با دانشگاه منظور می‌گردد.

ماده ۱۰- حل و فصل اختلافات

- ۱۰-۱- در متن قراردادهای داخلی، قوانین ملی و نیز حکمیت و دادگاه‌های ایران و در قراردادهای خارجی، حکمیت و دادگاه‌های موردتوافق طرفین به‌عنوان قوانین و مراجع رسیدگی به اختلافات مشخص می‌گردند.
- ۱۰-۲- کمیته فناوری و مالکیت فناوری وظیفه حل و فصل اختلافاتی که ممکن است بین دانشگاه، پدیدآورنده یا پدیدآورندگان دارایی فکری و یا حامی پیش‌آید را با حضور طرفین و یا نمایندگان به عهده دارد. در صورت عدم حصول توافق، موضوع به مراجع ذی‌صلاح ارجاع داده می‌شود.